

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

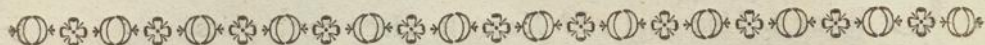
Actus primi scena quinta

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- ΧΑΡ. Οὐ μὴ Φλυαρήσης ἔχων, ἀλλ' ἀντιβῆς
 205 Ἐλαῖς φρεθύμωσ. ΔΙΟΝ. Κᾶ'τα πῶς διωήσομαι
 Ἄπειρι[⊗], ἀθαλάπῃωτος, ἀσαλαμίνι[⊗]
 Ὦν, εἴτ' ἐλαύνειν; ΧΑΡ. Ῥᾶτ'. ἀκῶσ' γ' μέλη
 Κάλιτ', ἐπειδὴν ἐμβάλης ἄπαξ. ΔΙΟΝ. Τίνων;
 ΧΑΡ. Βατράχων, κύκνων θυματά. ΔΙΟΝ. Κατακέλευε δὴ.
 210 ΧΑΡ. Ὦδ' ὄω, ὠδ' ὄω.

ACTUS PRIMI

ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΑΡΩΝ.

- Β**ρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ,
 Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 Λιμναία κρηγᾶν τέκνα,
 Ζευῶυλον ὕμνων βοᾶν
 215 Φθεγξώμεθ', ὄγρηγυ ἐμᾶν ἀοιδᾶν,
 Κοᾶξ, κοᾶξ,
 Ἦν ἀμφὶ Νυσηῖον Διὸς
 Διόνυσον ἐν Λιμναίῳ ἰαχίσσαμθι,
 Ἦνίχ' ὁ κραιπαλόκωμ[⊗]
 220 Τοῖς ἱεροῖσι χύτροισιν
 Χωρεῖ κατ' ἐμὸν πέδον[⊗] λαδὸν ὄχλ[⊗].
 Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Ἐγὼ δὲ τάλγαῖν ἄρχομαι
 Τὸν ὄρρον, ὦ κοᾶξ, κοᾶξ.
 225 ΧΟΡ. Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Ὑμῖν δ' ἴσως ἔδεν μέλι.
 ΧΟΡ. Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Ἄμ' ἐξόλοισ' αὐτᾶ κοᾶξ.

Οὐδὲν

vf. 204. Οὐ μὴ] Sic & infra, vf. 521. Vid. ad Nubes vf. 509.

vf. 206. Ἀθαλάπῃωτος] Menander: ἀθάλασ[⊗] apud Athenaeum IV. 132.

Ibid. Ἀσαλαμίνι[⊗]] Salamina vocabatur Athenis navis quaedam publica, cujus mentio in Avibus vf. 146. & alibi.

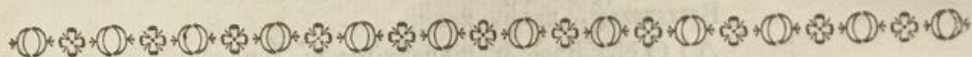
vf. 208. Ἐμβάλης] In Equitibus vf. 598. τὰς κῶπας λαβόντες, ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοὶ, ἐμβάλῃτες ἀνεβράζαται — τίς ἐμβάλῃ;

vf. 209. Κατακέλευε] In Avibus vf. 1273. ὦ τρισμακάριε, ὦ κατακέλευσον.

vf. 214. Ζευῶυλον ὕμνων βοᾶν] Euripides in Electra vf. 879. ἀλλ' ἴτω ζῆναυλ[⊗] βοᾶ χαρᾶ. Sed pergat consensus gaudio clamor. una voce in Equit. vf. 9. ζυναυλία. vf. 217. Νυσηῖον] A Nyfa urbe, in qua educatus fuit Bacchus Non omittit hoc cognomen Ovid. IV. Metam. initio; ubi coacervat cognomina Bacchi.

vf. 218. Ἐν Λιμναίῳ] Ludit in ambiguitate vocis Λίμνη nam λίμνη & lacus sunt, quibus gaudent ranae:

CHAR. Ne nugas agas, sed obnixus
 205 Remum age strenue. ΒΑCCH. At quomodo potero,
 Imperitus, & infuetus maris atque navigationis
 Cum sim, agere remum? CHAR. Facillime; audies enim
 Cantus pulcherrimos, ubi semel remo incubueris. ΒΑCCH. Quosnam?
 CHAR. Ranarum & Cygnorum admirandos. ΒΑCCH. Celeusma cane.
 210 CHAR. Ooop op! Ooop op!

SCENA QUINTA.

CHORUS RANARUM, BACCHUS, CHARON.

CHOR. Brekekekex, coax, coax.
 Brekekekex, coax, coax.
 Palustris fontium foboles
 Tibiarum cantu permistum clamorem
 215 Edamus, sonoram meam cantilenam.
 Coax, coax.
 Qua Nyseum Jovis *Filium*
 Bacchum in Limnis cantavimus,
 Quando ebria,
 220 In festo sacro chytrorum,
 Hominum turba juxta meum nemus procedit.
 Brekekekex, coax, coax.
 ΒΑCCH. Ego vero dolere incipio
 Podicem, ô coax, coax.
 225 CHOR. Brekekekex, coax, coax.
 ΒΑCCH. Vos autem nihil id scilicet curatis.
 CHOR. Brekekekex, coax, coax.
 ΒΑCCH. Sed pereatis una cum vestro coax.

Nihil

nae: & locus Athenis, ubi erat templum antiquissimum Bacchi, ut dicit Demosthenes contra Neaeram; Thucydides etiam testatur ibi celebrata fuisse antiqua Dionysia, Lib. II. cap. 15. καὶ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιον (ἰσθὲς) ἢ τὰ ἀρχαιότερα Διονύσια τῆ δαδεδάτη ποιήται ἐν μὲν Ἀθηναίων. & Bacchi templum in Limnis, ubi antiquiora Dionysia sunt, duodecimo die mensis Anthesterionis.

vl. 219. Κραιπάλουμ] Ex κραιπάλη crapula, &

καμῶσι commissatio.

vl. 220. Χότροι] Festum Χότροι cum Dionysii conjunctum fuit; cum enim Dionysia agerentur duodecimo die mensis Anthesterionis, ut paullo ante dixi, altero ab inde die Chytri agebantur, ut testatur Philochorus apud Scholiasten in Acharnensibus ad vl. 1075. & Harpocracionem in Χότροι. cujus verba de hoc festo ab utroque adducuntur ista: ἡμέτερον δὲ ἢ ἰσοτά Ἀθηναίων τρίτη ἡμέρη ἐστὶ δίκαι.

- Οὐδὲν γὰρ ἐστ' ἄλλ' ἢ κοᾶξ.
 230 ΧΟΡ. Εἰκότως ἔγωγ', ὦ πολλὰ φράσων.
 Ἐμὲ γὰρ ἔφερξαν εὐλυροὶ τε Μῦσαι,
 Καὶ κεροβάτας Πάν,
 Ὁ καλαμόφθογ' α παίζων.
 Προσεπιτέρπε) δ' ὁ Φορμικλᾶς Ἀπόλλων,
 235 Ἐνεχα δόνακ' ὄν ὑπολύειον
 Ἐνυδρον ἐν Λίμναις τρέφω.
 Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Ἐγὼ δὲ Φλυκιάνας γ' ἔχω,
 Χ' ὡ φρωκίος ἰδίφ' πάλαι.
 240 Κατ' αὐτίκ' ἐγκύψας ἐρεῖ,
 Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 Ἄμ' ὦ Φιλῶδδὸν γέν', παύσαο.
 ΧΟΡ. Μᾶλλον μὲ ἐν φθελγόμεθ', εἰ δή ποτ' ὄ-
 Ηλίοις ἐν ἀμέρῃσιν
 245 Ἠλάμεθα ἄγ' κυπείρω
 Καὶ Φλέω, χαίροντες ἀδῆς
 Πολυκαλύμβοις μέλεσιν
 Ἡ Διὸς Φθύροντες ὄμβροι,
 Ἐνυδρον ἐν βυθῷ χρεῖαν
 250 Αἰόλαν ἐφθελγόμεθα
 Πομφολυγοπαφλάσμασι.
 Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Τῆτι παρ' ὑμῶν λαμβάνα.
 ΧΟΡ. Δεινὰ γ' ἄρα πεισόμεθα.
 255 ΔΙΟΝ. Δεινότερα δ' ἔγωγ' ἐλαύναν,
 Εἰ ἄγ' ῥα γήσομαι.
 ΧΟΡ. Βρεκεκεκέξ, κοᾶξ, κοᾶξ.
 ΔΙΟΝ. Οἰμάζειτ' ἔ γάρ μοι μέλι.
 ΧΟΡ. Ἀλλὰ μὲν κεκραξόμεσθα
 260 Γ' ὅπισσιν ἢ Φάρυγξ ἀν' ἡμῶν

Χαι-

vf. 229. Οὐδὲν γὰρ ἐστ' ἄλλ' ἢ κοᾶξ] Menander apud Stobaeum Serm. 115. τί εἰ' ἄλλο, φωνὴ καὶ σκιά γέροντι κίβη; Quid aliud est senex quam vox & umbra? Euripides in Hercule Furiente vf. 229. εἰδὲν ὄντα πλὴν γλώσσῃς ἔφρον'. Qui nihil sum nisi strepitus linguae.

vf. 230. Πολλὰ φράσων] De intempestiva curiositate, cum illa quis curat, quae nihil ad ipsum attinent. Herodotus in Terpsichore: σοὶ δὲ καὶ τέπεισι τοῖσι πράγμασι τί ἐστὶ; — τί πολλὰ πηρώνεις; Quid attinent ad te

haec negotia? — cur tam es curiosus? Euripides in Hippolyto vf. 785. τοὶ πολλὰ πηρώνεις ἢ ἐν ἀσφαλείῃ βίῃ; multarum rerum satagere non est in vita tutum. Vide infra ad vf. 755.

vf. 231. Εὐλυροὶ Μῦσαι] Dicitur etiam εὐλύρος, & Dorice εὐλύρας, in Thesmoph. vf. 978. de Apolline: ἔ εὐλύραν μέλπεται, ubi vid. Notam.

vf. 232. Κεροβάτας] Homerus Pana vocat Αἰγυπιδὴν δικίρωτα φιλόκρονον. Capripedem bicornem strepitu

Nihil enim aliud estis quam coax.

230 CHOR. Equidem merito, ô curiose.
Me enim amarunt & Musæ lyra scite canentes,
Et cornipes Pan,
Qui ludit & delectatur sono calamorum:
Delectatur insuper & Citharoedus Apollo

235 Propter arundinem, quam lyrae idoneam
Alo sub aqua in Limnis (*in paludibus.*)
Brekekekex, coax, coax.

ΒΑΣΧΗ. Ego vero pustulas habeo,
Et culus mihi dudum sudat;

240 Atque mox incurvus dicit:
Brekekekex, coax, coax:
Sed ô cantus amans gens, desistite.

CHOR. Imo magis canemus, si unquam
Serenis in diebus

245 Saltavimus per cyperum,
Et phleon (*herbas*) gaudentes carminibus,
Quae inter natandum cantantur:
Aut si Jovis fugitantes imbrem
Per choream sub aqua in profundo

250 Celerem cantavimus
Cum bullarum ruptarum crepitu.
Brekekekex, coax, coax.

ΒΑΣΧΗ. Istud, a vobis accipio. (*didici.*)

CHOR. Itaque male nobis erit.

255 ΒΑΣΧΗ. Imo mihi pejus agenti remum,
Si me rumpam.

CHOR. Brekekekex, coax, coax.

ΒΑΣΧΗ. Pereatis: non enim curo.

CHOR. At nos vociferabimur (*clamorem edemus.*)

260 Quantum fauces nostrae

Ca-

gaudentem. Hymno in Panem.

vf. 235. Δίονα, ὃν ἰσοκύβητον] Homerus Hymno in Mercurium vf. 47. de structura Citharae: πῶς δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμῶν δίονα καλῶμεν. Pepegit autem calamos arundinis ad certam mensuram incisos.

vf. 240. Ἐγκύβητος] Culus se non incurvat, sed ipse homo, si se incurvet, solet pedere, maxime si sit pinguis; infra: βραδὺς ἀνθρώπος τις ἰθὺς κῦβητος, λιχὺς, τίαν — ὑπερβῆμι. vf. 1123. 1129. Segnis quidam homo cur-

rebat incurvus, albus, pinguis, identidem peuens. erat autem & Bacchus pinguis, γὰρ σκῶν ut supra, vf. 200. Itaque per tropum quendam dicitur: ὁ πρῶτος ἐγκύβητος ἐστὶν pro καὶ ἐγκύβητος, ὁ πρῶτος ἐστὶν.

vf. 246. Φλίω] Φλίω alias φλίω, teste Scholiaste infra, ad vf. 1331. Glossae: φλίω; verbasum.

vf. 251. Πομπηλογοπαρλάσματος] EX πομπηλοξ & παρλάσματος, crepitus. In Avibus vf. 1243. πάνι τ' παρλάσματος.

Hh 3

Χαρδάνη δ' ἡμέρας,
Βρεκεκεκέξ, κοάξ, κοάξ.

ΔΙΟΝ. Τύτω γδ ἔ νικήσετε.

ΧΟΡ. Οὐδὲ μὲν ἡμᾶς σὺ πάντως.

265 ΔΙΟΝ. Οὐδὲ μὲν ὑμῶν γε δή με
Οὐδέποτε κεκράξομαι γδ,

Καὶν με δεῖ δὲ ἡμέρας,

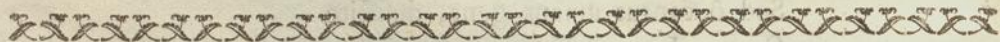
Ἔως ἀν ὑμῶν ἐπικρατήσω τὰ κοάξ.

ΧΟΡ. Βρεκεκεκέξ, κοάξ, κοάξ.

270 ΔΙΟΝ. Ἐμελλον ἄρα παύσειν πόθ' ὑμᾶς ἔ κοάξ.

ΧΑΡ. ὦ παῦε, παῦε, παραβαλῆ τὰ κοπίω.

Ἐκβαῖν, σπύδος τ' ναῦλον. ΔΙΟΝ. Ἐχὲ δὴ τὸ βολῶ.

ACTUS PRIMUS

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

Ὁ Ξανθίας, πῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας;
ΞΑΝΘ. Ἰαῦ. ΔΙΟΝ. Βάδιζε δδύρο. ΞΑΝΘ. Χαῖρ', ὦ δέσποτα.

275 ΔΙΟΝ. Τί ὄβρι τάνταυθοῖ; ΞΑΝΘ. Σκότ' ἔ βόρβορ'.

ΔΙΟΝ. Καπίδες εἰ πε τὲς πατραλίας αὐτόθι,

Καὶ τὲς ὀπίσθους, ἔς ἔλεγεν ἡμῖν; ΞΑΝΘ. Σὺ δ' εἴ;

ΔΙΟΝ. Νῆ τ' Ποσειδῶ, ἴωγε, ἔ νυί γ' ὄρῶ.

Ἄγε δὴ πὶ δρωμν; ΞΑΝΘ. Προίεμαι βέλπιτα νῆν,

280 ὦς εἴτ' ὁ τόπ' εἶν, εἴ τὰ θηρία

Τὰ δειν' ἔφασκ' ἐκείν'. ΔΙΟΝ. ὦς οἰμῶξε!.

Ἥλαρονθλεῖτ', ἵνα φοβηθείω ἐγὼ,

Εἰδώς με μάχμων ὄντα, Φιλοτιμύμν'.
Οὐδὲν γδ εἴτω γαῦρον ἔοδ', ὡς Ἡρακλῆς.

285 Ἐγὼ δὲ γ' βῆξάμιλλω ἀν ὀτυχεῖν πη,

Λαβεῖν τ' ἀγώνισμ' ἀξιόν π τ' ὀδῆ.

ΞΑΝΘ. Νῆ τ' Δία ἔ μὲν αἰσθάνομαι ψόφω πνός.

ΔΙΟΝ.

vf. 261. Δὲ ἡμέρας] Sic διὰ νεκλός, tota nocte. Athenaeus VII. p. 276. εἴτα πῶς διπνύσομαι ποσάυτα δειπναί; ἴσας διὰ νεκλός, ὡς ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσικωνί εἶπεν ἔτασ λέγων, αἰονί, δι ὄλης τ' νεκλός. Sic δὲ ἔτασ, ἔτο anno, in Vespis vf. 1053.

vf. 270. Ἐμελλον ἄρα] Vide ad Nubes vf. 1305.

vf. 271. Παραβαλῆ τὰ κοπίω] Vide supra ad vf. 180.

vf. 277. Οὐς ἔλεγεν] Nempe vf. 149.

vf. 278. Καὶ νυί γ' ὄρῶ] Spectatores intelligit. In Nubibus vf. 1092. καὶ τ' θεατῶν ὀποτεροὶ πλείους σκόπη. deinde alter: καὶ δὴ σκοπῶ' post prior: τί δητ' ὄρας; alter: πολὺ πλείονας, πῆ τὲς θεῶς, τὰς εὐρυπράκτους. Infra etiam hic in Ranis vf. 789. spectatores intelligit, cum dicit: paucos esse bonos apud inferos, ὥσπερ ἐνθάδε.

vf. 280.

Capiunt, toto die.

Brekekekex, coax, coax.

ΒΑCCH. In isto quidem non vincetis.

CHOR. Neque tu nos certe.

265 ΒΑCCH. At nec vos tamen me

Unquam vociferabor enim,

Si opus sit, vel toto die,

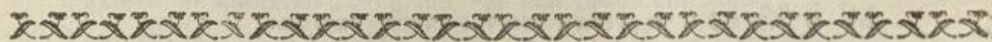
Usque dum vos coaxando superem.

CHOR. Brekekekex, coax, coax.

270 ΒΑCCH. Eram tandem vestrum inhibiturus coax.

CHAR. Ohe desine, desine. appelle navem remo ad littus.

Egrederere da naulum. ΒΑCCH. Accipe jam duos obolos.

SCENA SEXTA.

BACCHUS, XANTHIAS, SACERDOS.

ΒΑCCH. Xanthia! ubi Xanthias? eho Xanthia.

XANTH. Ναυ. ΒΑCCH. Accede huc. XANTH. Salvus sis, here.

275 ΒΑCCH. Quid isthic est? XANTH. Tenebrae & caenum.

ΒΑCCH. Vidistine ergo alicubi parricidas illic?

Et perjuros, quos nobis dicebat. XANTH. Tu vero non *vidisti*?

ΒΑCCH. Imo ita me Neptunus amet, nunc etiam video.

Age nunc quid faciamus. XANTH. Optimum erit nos progredi;

280 Nam iste locus est, ubi feras

Illas horrendas esse dicebat ille. ΒΑCCH. Quam valde plorabit.

Praestigias faciebat, ut ego timerem,

Data opera, cum tamen sciat me pugnacem esse.

Nihil enim ferocius Hercule.

285 Ego vero optem in aliquam incidere *feram*.

Et accipere praemium certaminis dignum isto itinere.

XANTH. Atqui profecto sentio strepitum aliquem.

ΒΑCCH.

vf. 280. Οὗ τὰ θύρα] Nempe vf. 143.
 vf. 283. Εἰδὼς μὲ μὲν ἄλλοις ὄντα] Res ipsa mox indicabit, quam sic μὲν ἄλλοις.
 vf. 284. Οὐδὲν γὰρ] Euripides in Philoctete: ἄλλοι γὰρ ἔσαν γαυροὶ ὡς ἀνὰ τοῦ. ex Scholiis.
 vf. 287. Αἰσθάνομαι ἴσως] Qui per hostilem regionem soli iter faciunt, eos facile omnes terrent aurae

Et sonus excitat omnis. Sic Polynices apud Euripidem in Phoenissis vf. 275. ἀὴ τις ἔσται; ἢ κλέπων φοβέμεθα; ἅπαντα γὰρ τοιμῶσι δεινὰ φαίνονται, ἵταν δὲ ἴχθυσ πῶς ἀμύχεται χθονός. O he! Quis iste? an strepitum timeamus? Omnia enim periculosa videntur audientibus, quando per hostilem terram pes incedit. Nunc ergo animis opus erit, o Bacche, nunc pectore firmo.